

Italijansko bojišče.

Na Primorskem se je začelo živahnije bojno delovanje. Lahi so dne 20. t. m. pričeli močno ob-streljevati naše postojanke južno od Gorice proti morju. Do sovražnih infanterijskih napadov pa ni prišlo. Pri Kostanjevici so naši dne 24. t. m. napadli laške järke in prepodili tamošnje posadke. Pri Biljah so naši dne 26. marca vdrlji v sovražne postojanke. Pri prelazu Pleken na Koroškem smo pregnali Lahe iz neke prednje postojanke.

Vspreh pri Biljah.

Oddelki slezijskega pešpolka št. 100 so pri Biljah na Goriškem dne 26. marca vdrlji južno od tega kraja v italijanske postojanke. Vjetli so 9 častnikov in 306 mož, vplenili pa 1 strojno puško in 1 metalca min. Lahom se ni posrečilo, da bi izgubljeno postojanko zopet dobili nazaj.

Pri prelazu Pleken.

Pri prelazu Pleken na Koroškem smo dne 26. t. m. napadli Italijane iz finančne obmejne stražnice. Hišo so naši kmalu nato spustili v zrak.

Italijani proti nadaljevanju vojske.

V mestu Parma na Laškem je hotel vojni huj-ckač Di Ambris govoriti o potrebi nadaljevanja vojske. Pri tem pa je prišlo do krvavih spopadov. Ljudske množice, med njimi tudi ženske, so rabile revol-verje, palice in nože. Vojaštvo je s silo napravilo red. V Milanu so se dne 24. in 25. vprizorile številne prireditve in obhodi proti nadaljevanju vojske. Vojaška oblast je dala zapreti zelo mnogo odličnih oseb, ki so bile udeležene pri agitaciji proti vojski.

Na drugih bojiščih.

Francosko bojišče: V Flandriji ostri boji severovzhodno od mest Bapaume in Perronne, kjer so se Nemci vnovič nekoliko umaknili. Istotako hudi boji ob reki Oise, kjer so angleško-francoske čete tudi napredovale. — Nemško poročilo pravi, da se je zapletel pruski princ Friderik Karel, sorodnik nemškega cesarja Viljema, na francoski fronti med mestoma Arras in Peronne s svojim zrakoplovom v zračni boj z angleškimi letali in se ni več vrnil. Kakor se sedaj poroča, se nahaja ta nemški princ v angleškem vjetništvu ter leži težko ranjen v neki vojaški bolnici tik za fronto. Dobil je strele v trebuh in v roko. Njegovo stanje je nevarno. — Poročila iz Rotterdama pa pravijo, da je princ že umrl.

Rusko bojišče: Boji se vršijo samo na posameznih odsekih. V dolini reke Čobanios (vzhodno od sedmograškega mesta Čik-Sereda) so se naši dne 23. marca polastili ruskih postojank v širini 2 km in v globini 1½ km. Boji za te postojanke se nadaljujejo. Naši se uspešno bijejo tudi v južnem kotu Bukovine, kjer so istega dne prodrli do 4. ruske črte. Manjši spopadi se vršijo tudi v Voliniji. Notranji ruski dogodki gotovo tudi močno vplivajo na razpoloženje čet na fronti.

Rumunsko bojišče: Bojišče je zaradi velikega snega in naraslih rek sedaj neporabno za večja bojna podvzeta. Ob Donavi artilerijski ogenj.

Macedonsko bojišče: Desetdnevna bitka na črti med jezeroma Ohrida in Dojran je bila dne 23. marca končana. Stala je baje Sarraillovo armada okrog 50.000 mož, prinesla ji je pa bore malo vspehov. Dne 27. marca so Francozi hudo, toda zopet brezuspešno napadali severozahodno od Bitolja. Na ostalem delu fronte artilerijski boji in boji zrakoplovcov.

Turška bojišča: V Mezopotamiji juž od mesta Samara ob reki Tigris, 70 km severozahodno od Bagdada, so zavzeli Turki nove utrjene pomaknili pri mestu Kermanšah, ki se sedaj nahaja v ruskih rokah. — Na ostalih turških bojiščih nobenih pomembnih dogodkov.

Tedenske novice.

Naročnikom! Vsi naročniki „Slovenskega Gospodarja“, ki še dolgujejo kaj naročnine ali pa še niso obnovili naročnine zanaprej, imajo danes še zadnjičkrat na ovitku moder križ. S 1. aprilom se jim list brezpogojno ustavi.

Papež za Rusine. Sv. Oče je določil, da se bo eden dan, ki še pa ni določen, zbiralo po vseh katoliških cerkvah celega sveta za Rusine ali Ukrajince, ki so vsled svetovne vojske zelo hudo prizadeti.

Novi vojni kurat. P. Engelbert Klasinc, bivši frančiškan v Mariboru, je imenovan za vojnega kurata na bojišču in sicer pri črnovojniškem pešpolku št. 26. vojna pošta št. 220.

Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belorodnem traku z meči je dobil vojni kurat 87. pešpolka Anton Peruh.

† Usmiljeni brat Karel Umek. Umrl je dne 23. marca usmiljeni brat Karel Umek v St. Vidu ob Glini na Koroškem. Rajni je bil stric č. g. Mihaela Umek, vojnega kurata v Mariboru. Rojen je bil v Pišecah pri Brežicah ob Savi. N. v m. p.!

Umrla je dne 26. t. m. v Mariboru po dopolnjenem 77. letu gospa Celestina Vučnik, vdova po nekdanjem nadučitelju pri Sv. Juriju ob južni žel., Frančišku Vučnik. Blagi ženi časten spomin. Naj v miru počiva!

Iz učiteljske službe. Na trirazrednici pri Sv. Jerneju pri Konjicah (3. plačilni razred) je razpisanih dvojje mest za učiteljice. Prošnje do dne 5. aprila.

Opetovano odlikovanje mladega slovenskega zdravnika. Vojaški asistenčni zdravnik g. dr. Vilko Marin iz Maribora je odlikovan že drugokrat, sedaj s častnim znakom II. razreda Rdečega križa z vojnim okrasom, pristojbine prosto; Signum laudis je bilo lani njegovo prvo odlikovanje.

Odlikovanja. Iz bojišča se nam poroča: Vojaški zaslužni železni križec z vojnim okrasom so dobili od 26. domobranskega pešpolka: četovodja Ant. Lorenčič in Jernej Krajnc, desetinik Konrad Dominikuš, Alojzij Kopše in Janez Kovarnik.

Vpoklicite črnovojnike letnikov 1872—1891 na Ogrskem. Na Ogrskem so črnovojniki letnikov 1872—1891, ki so bili pri zadnjih prebiranjih spoznani za sposobne, vpoklicani za dne 16. aprila 1917 v vojaško službo. Za Avstrijo še do sedaj tak razglas ni bil izdan.

Velikonočni dopusti vojaštva v zaledju. Vojaška uprava je glede velikonočnih vojaških dopustov odredila, da bodo smeli gazisti in moštvo, v kolikor bodo pač dopuščale službene razmere, zapustiti o velikonočnih praznikih svojo postajo ali garnizijo samo za eden dan in samo za bližnjo okolico. Pri bolnih vojaki v bolnišnicah in pri rekonvalescentih se pa bo moralo upoštevati zdravstveno stanje vojakov, ki bodo prosili za velikonočni dopust.

Poštni promet z Rusijo ustavljen. Poštni promet med nepristranskimi državami in Rusijo je popolnoma ustavljen. Svoji vojnih vjetnikov naj si torej ne bodo v skrbeh, če delj časa ne bo nobenih poročil od naših vojnih vjetnikov v ruskem vjetništvu. Svetuje se, da svoji za nekaj časa ne odpošljajo v Rusijo ne denarja, ne poštinih zavojev in tudi ne dopisnic.

Nujni zasebni poštni zavoji. Od dne 1. aprila nadalje se bo tudi pri zasebnih poštinih zavojih na željo odpošiljateljevo glede odpošiljanja in prevažanja postopalo slično, kakor se sedaj postopa z takozvanimi nujnimi ali ekspres-pošiljatkami, in sicer v prometu z Nemčijo, v notranjem prometu, izzemesi Dalmacijo, dalmatinske otoke, Ogrsko, Bosno in Hercegovino. Določa se, da dolžina ali visočina takih zasebnih poštinih zavojev ne sme znašati več kakor 60 cm in teža posameznega zasebnega poštnega zavoja ne več kakor 5 kg. Pristojbina, katero mora plačati odpošiljatelj, znaša razven pristojbine za nuno dostavo in razven drugih pristojbin, še posebej 1 K 20 v za vsak zasebni zavoj. Natančnejša tozadevna določila se izvejo pri vsakem poštnem uradu.

Poletni čas bo vpejan tudi letos in sicer za čas od ponedeljka dne 16. aprila do ponedeljka dne 17. septembra. Ure bo treba dne 16. aprila ob 2. zjutraj pomakniti za eno uro naprej dne 17. septembra ob 3. zjutraj pa jih bo pomakniti za eno uro nazaj. To je določeno dogovorno z Nemčijo, menda ker je ob teh urah najmanj prometa na železnicah in se torej ta odredb najlažj uresničiti.

Nov vlak na koroški železniški progji. Od dne 26. marca nadalje vozi med Mariborom in Koroško nov vlak, ki zapusti Maribor ob 10. uri 15 minut dopoldne, v Maribor pa privozi ob 6. uri 10 minut na večer.

Potres v navpičnem sunkom, tako nam piše prijatelj, dokaj močnim, se je čutil v Dravski dolini v soboto zvečer, dne 24. sušca 1917 — vzbudil me je, prižgal sem luč, ura je kazala 10.25.

„Ob Soči.“ Alojzij Res. 2. izdaja (Trst, 1917. Založila knjigarna J. Štoka, 36 osm. strani. Cena 60 vin.). Mala knjižica roma v družic med naše ljudstvo, pomnožena in obogatena z novo črtico „K Adrijani.“ Pisatelj je podal v fini obliki občutij in vtisov utrinke slovenskega trpljenja, ki za je rodila ta vojna na našem jugu ob Soči. Toda ne le moralni vspeh, tudi gmotni je povsem razveseliv; čiste dohodke prve izdaje v znesku 250 K, katerim je priložil založnik iz lastnega še 50 K, je prejela „Posredovalnica za gorisrke begunce v Ljubljani.“ Priporočamo! Knjiga se naroča pri J. Štoka v Trstu.

Gospodarske novice.

Rekviriranje živine meseca aprila. Kakor se nam z merodajnega mesta poroča, zahteva vojaška uprava in urad za prehrano za mesec april izredno veliko število klavne živine. Stajerska mora dati nad

25.000 glav živine (meseca marca je bilo samo 10000 glav), od tega pride na mariborski okraj nad 1700 glav. Merodajni krogi, med temi posebno naši poslanci, so se trudili, da bi vlado prepričali, da je nemogoče tako veliko število živine oddati ravno v času, ko so na vrsti najnujnejša dela na polju. A vse prošnje niso nič pomagale. Vojaštvo in dunajski prehranjevalni urad je iz svojih razlogov vstrajal pri svoji zahtevi in tako ostane pri tem, da se bo meseca aprila pobralo pri nas večinoma vse vole in mnogo druge živine. Sporočilo se je nam, da bodo vse prošnje, naj se pusti nujno potrebno vprežno živino za delo na polju, zaman. Samo nekaj je mogoče. Po občinah se naj posestniki sami zmenijo med seboj, kdo lažje odda živino. Za vsako občino je določeno, koliko glav mora nakupovalec spraviti skupaj. Župan naj povabi vse posestnike živine skupaj, naj jim pojasni, kako je s celo zadevo, in tako se naj posestniki sami domenijo, kje je skrajno nujno potrebno, da se pusti vole ali drugo živino. Najbolje je, da bi se recimo za 5—6 hiš pustilo vsaj ene vole, s katerimi bi se potem opravila najpotrebnejša poljska dela v sosesčini. Vsak, kateremu se bodo voli pustili, se bo moral zavezati, da bo z voli opravil oranje in druga dela pri svojih sosedih. Najbolj torej kaže, da si posestniki in lastniki živine sami določijo, predno še pride nakupovalec, katera živina se bo oddala in katero se mora pustiti za obdelovanje polja. Tudi to se nam je sporočilo, da bodo imeli nakupovalci razpolago, ako bi se kdo branil oddati živino, oboroženo silo. O tem obveščamo svoje bralce, hoteč jih obvarovati škode in nesreče. Ker se je bač, da bi se vsled pomanjkanja živine obdelovanje polja silno zakasnilo in ponekod menda celo izostalo, je primeren nasvet, da se naj delo po občinah podrobno razdeli. Naj se za okoliš, kjer ostanejo voli, napravi delovni načrt: danes se bo oralo pri tem, jutri pri onem sosedu, pri čemer bo pa seveda tudi vpoštevati vreme. Vprežni voli se naj dobro krmijo, da bo mogoče vse njih moči zadostno izrabiti. Kdor ima krave, bike ali močnejše telice, naj jih takoj začne vaditi z jarmom, da si bo mogel vsaj za silo kakšno reč kam zapeljati. Občine naj takoj prosijo pri okrajnem glavarstvu za vojaške konje. Žetvené komisije, ki se bodo te dni nanovo organizirale po okrajih in občinah, naj vojaške konje primerno in pravično razdelijo po občini. Porabi se torej naj vsako primerno sredstvo, ki pomaga v sili. — Dodatno se nam še poroča, da je prepoved klanja mlade živine preklicana in bodo torej nakupovalci lahko prevzemali tudi mlajšo živino.

Kako je s prosmo? Svoj čas se je poročalo, da se lahko da proso prosto v stope in da za phanje prosa ni treba mlinskih kart. Mi smo to poročilo dobili iz Gradca in sicer od popolnoma zanesljive strani. Po raznih okrajih pa so bili nato ljudje kaznovani, ker so oblasti našle proso v mlinskih brez mlinskih kart. Mi smo v tej zadevi zopet povprašali in izvedli, da so oblastva dobila pozneje naknadno naročilo od vlade, da je treba tudi za proso mlinskih kart, a da se proso ne vsteje v množino živil, za katere veljajo krušne karte. Odslej velja torej pravilo, da se morajo tudi za proso dobiti mlinske karte.

Oddaja masti. Namestnija je odredila, da se mora odslej oddati mast tudi od svinj, ki so bile zaklane po 31. oktobru 1916. Oddati se mora: od svinje, ki je bila težka do 60 kg, 2 kg surovega špeha, za težo od 60 do 100 kg 3¼ kg špeha, od 100 do 150 kg 6 kg, od 150 kg naprej pa 10 kg. Če se odda namesto špeha spuščena mast ali zaseka, se računa za 6 kg surovega špeha 5 kg masti ali zaseke, ali za 1 kg surovega špeha 5 šestink masti. Število v času od 31. oktobra 1916 do sedaj zaklanih svinj se mora tekom 10 dni pri županu naznaniti. Oddana mast se mora vračuniti. — Kakor izvemo, drugega rekviriranja masti ne bo.

Oddaja surovega masla. Vlada je odredila oddajo surovega masla in sicer je predpisana vsakemu okrajnemu glavarstvu količina masla, ki se mora v gotovem roku oddati. Tako mora n. pr. celo mariborsko glavarstvo oddati na dan 450 kg surovega masla. Za to količino bi se porabilo najmanj 11.000 do 12.000 litrov mleka. Vodja prehranjevalnega urada mariborskega glavarstva je poročal namestniji, da mariborsko glavarstvo ne more poslati nič surovega masla, ker bi se morala sicer vsa preskrba z mlekom ustaviti. Kako bodo nastopili drugi okraj, nam ni znano.

Preskrba s sladkorjem. Prehranjevalni urad mariborskega okrajnega glavarstva je poslal te dni šolskim vodstvom sladkorne karte za april in sladkor za marec (ostanek) in april. Trgovci smejo na stare karte in odrezke od kart za mesec marec dati sladkor tudi v aprilu. Vsak trgovec je dobil toliko sladkorja, da mora vsak za vse karte za ves čas do dne 1. maja dobiti dovolj sladkorja. Osebe, ki delijo karte, bodo vsakemu pojasnile, pri katerem trgovcu dobi sladkor. Ako bi kak trgovec ne hotel dati vsega sladkorja, kar gre posamezniku, ali ne bi hotel dati sladkorja na marčeve odrezke, naj se ga takoj naznani okrajnemu glavarstvu.

Ce kdo zamolči sladkor. Na Dunaju je imela delavka Anastazija Jirmig doma skritega precej sladkorja, a je kljub temu jemala sladkorne karte. Sodišče pa je obsodilo na tri dni zapora. Kasajsko sodišče pa je obsodbo razveljavilo, ker sodnja nima v taki zadevi nič opraviti in je za kaznovanje merodajna edino politična oblast.